Enderrock | Èlia Gea | Actualitzat el 26/01/2021 a les 14:00

?Valtònyc s'acomiada de la música

El nou i darrer disc, 'EPD', és el seu testimoni musical | En descobrim els detalls amb ell

Valtònyc | Arxiu

El raper exiliat **Valtònyc** ha començat el 2021 amb la publicació del nou disc, *EPD* (autoeditat, 2021). L'àlbum s'erigeix com el treball més llarg de l'artista fins al moment i segons ell mateix, també el que més ha treballat: "és un àlbum fet a mida, on tot concorda, té un sentit, un principi i un final que connecten." Però més enllà d'això, el disc suposa el comiat de Josep Miquel Arenas a l'àlter ego musical que l'ha acompanyat els darrers anys.

"És un disc per dir adeu a **Valtònyc**; un disc que, tant **Valtònyc** com els que el segueixen o l'han seguit en algun moment, es mereixien. Un disc ben parit i treballat a foc lent. Acostumat a no cuidar la lírica, l'estil, el so ni el que diran; aquest LP n'és just tot al contrari. L'he cuidat des de les produccions fins a la masterització i crec que es nota", s'aventura el músic.

D'aquest comiat al personatge surt el títol del disc: l'acrònim d''En Pau Descansi'. La sortida del llarga durada, però, va coincidir malauradament amb la mort de la mare del raper, a qui **Valtònyc** va dedicar l'àlbum, i molta gent va suposar que hi feia referència. "Fer promoció del disc va ser molt complicat perquè justament va sortir el dia que ella va morir. Va marxar de cop i no vaig tenir temps a aturar la sortida del disc, que estava plantejada des de principis de desembre. Va ser molt complicat gestionar-ho. Aquell dia vaig dir adeu al personatge i, al mateix temps, a la meva mare." Tot i això, el mallorquí sap trobar certa poesia en aquest doble comiat: "Van marxar junts i és molt poètic perquè segurament, de tot el que significava el personatge i la raó de la seva

existència, la meva mare hi tenia molt a veure. Des de la rebel·lia, a causa de la família excessivament desestructurada de la que vinc, fins a la resiliència d'haver-ho d'afrontar."

Fa setmanes vaig haver d'enterrar a la meva mare per skype perquè si hagués intentat anar-hi la policía m'hagués tancat a la preso 3'5 anys, sense poder arribar, només per haver fet cançons. No vaig poder fer costat a ses meves germanes. Si som exiliats no és un debat, és un fet.

? JOSEP VALTÒNYC (@valtonyc) January 18, 2021

Un comiat enfosquit

L'àlbum resultant està impregnat de certa foscor, tant pel que fa a la lírica com a les bases. Arenas ho atribueix al gust i estil que ell mateix i el productor amb qui ha treballat, el gallec i resident a Bèlgica Michi, comparteixen. Amb tot, **Valtònyc** troba aquesta foscor adient a tot el que rodeja el disc: "la mort és fosca".

Video: https://www.youtube.com/watch?v=uTHg2GAjiUs

Temes com el que obre l'àlbum i li dona nom, "EPD", parteixen de la seva situació d'exiliat, amb una tornada bastant desesperançadora. Però, així i tot, també hi ha espai per certa llum: amb temes com "Le roi du nord", que malgrat estar escrit des de la mateixa experiència, el músic la canta des d'un altre punt, amb fortalesa i orgull. "Estic vivint una situació molt bèstia: viure amb una euroordre per terrorisme a un país amb perill antiterrorista pels atemptats recents no és fàcil. I lluny de casa, sense poder tornar i sumant-li la situació de la covid, que no em permet rebre visites... Al final, un dia te menges el món i, a l'altre, el món et menja a tu. L'exili és una muntanya russa: dilluns ets un desconegut fora de la seva llar, i dijous has guanyat una batalla més de la guerra contra un estat feixista i tens tot un poble excitat i fent-te costat", argumenta **Valtònyc**.

El suport de la família musical

Tot l'àlbum, de 17 temes, està fet a casa, registrat, produït, mesclat i masteritzat per ell, però el músic es lamenta del poc que es té en compte això: "És una pena que la música ja no se valori en tot el que costa crear-la, exposar-te públicament i compartir-la. Com tot el que estigui relacionat amb l'art, suposo. Però, de tot això, em quedo amb l'amistat que he fet amb Michi i el temps compartit amb ell. Al final, el millor de la música és els amics que et dona".

Valtònyc Foto: Arxiu

Més enllà de Michi, **Valtònyc** ha comptat diverses col·laboracions per aquest darrer àlbum. Per un costat, amb la banda de Gandia **Zoo** i la cantautora de Gurb **Ju** a "Big Bang", amb la intenció de "fer un tàndem dels Països Catalans: tres persones que no s'han vist mai en la vida, però que comparteixen una llengua, una cultura i una identitat, fan una cançó junts amb una complicitat *de la hòstia".* I afegeix que els dos "ho fan superbé i ha estat un honor". L'altra col·laboració és del mataroní **Mi Amargo** a "Edurne", "un boig que no té límits i fa apostes molt arriscades, i ha estat un luxe poder comptar amb ell pel disc. Per jo, és el futur del rap en castellà i li desitjo molt d'èxit".

A més, *EPD* compta amb dos tracks ben especials: "Primer missatge", de **N-Wise Allah**, i "Segon missatge", de **Dano**, que són en realitat gravacions de veu d'ànim de tots dos rapers. "Són els dos millors rapers en llengua castellana, molt respectats a l'Estat espanyol, i és un honor poder acomiadar **Valtònyc** així: amb el respecte dels qui **Valtònyc** respecta. He aconseguit moltes coses amb la música i aquesta és una d'elles".

Valtònyc Foto: Arxiu

Els motius darrere l'adeu

Però malgrat tot, sembla que la música sigui una via d'escapament important per Arenas, que vehicula el seu discurs polític i la seva situació d'exiliat a través dels seus versos. Però un àlter ego

com el seu també suposa un vessant dur i fosc: "**Valtònyc** m'ha creat un deute tècnic brutal. És un personatge molt difícil de mantenir i amb el temps cada vegada m'agrada menys interpretar-lo. No em surt natural i *passo* de forçar la màquina. A més, a la gent ja li costa distingir entre el meu personatge i la meva persona i conviure amb això és difícil", explica Arenas. I és que des de l'exili, ha rebut unes 600 amenaces de mort. "La gent se pren seriosament tot el que dic a les cançons. Programes com *Al rojo vivo* o els de na Susana Griso o Ana Rosa Quintana han analitzat les meves lletres. La policia també. M'han condemnat per elles. Jo ja ho he fet tot com artista transgressor. Fins i tot he tengut oportunitats, que 'he rebutjat', d'anar a llistes de partits polítics pel que significa el meu personatge. Ja me l'he passat aquest joc. Tot el que m'està donant ara aquest personatge és pols que no m'interessa".

Tot i això, **Valtònyc** no pretén desvincular-se del tot de la música: "Seguiré fent instrumentals per a altres artistes, com he fet sempre. Treballo amb **Poor Tràmit**, **Charly Efe**, **935**... i de segur que els seguiré produint. He anat ampliant la meva llista d'aparells analògics, he après molt amb aquest disc, i dubto que la música marxi de la meva vida. Soc un amant de la cultura hip-hop des que tenc 13 anys i açò no canviarà".